NSO-CNA
LEIDERSCHAPSACADEMIE

Inspiratie dag over Innovatie

WELKOM!

Hans Vermaak
Gelbrich Feenstra

8 november 2017

VERGROOT DE REIKWIJDTE VAN JE SCHOOL
VERDIEP JE LEIDERSCHAP

Inhoud

- Wat willen we vandaag bereiken?
- Wat maakt veranderen/ innoveren zo taai in het onderwijs?
- Waarom is innovatie nodig?
- Wat gebeurt er allemaal al?
- Welke paradigma verschuiving is nodig?

Vaststaande beelden over onderwijs

Speelveld lijkt redelijk knellend

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Braaf…

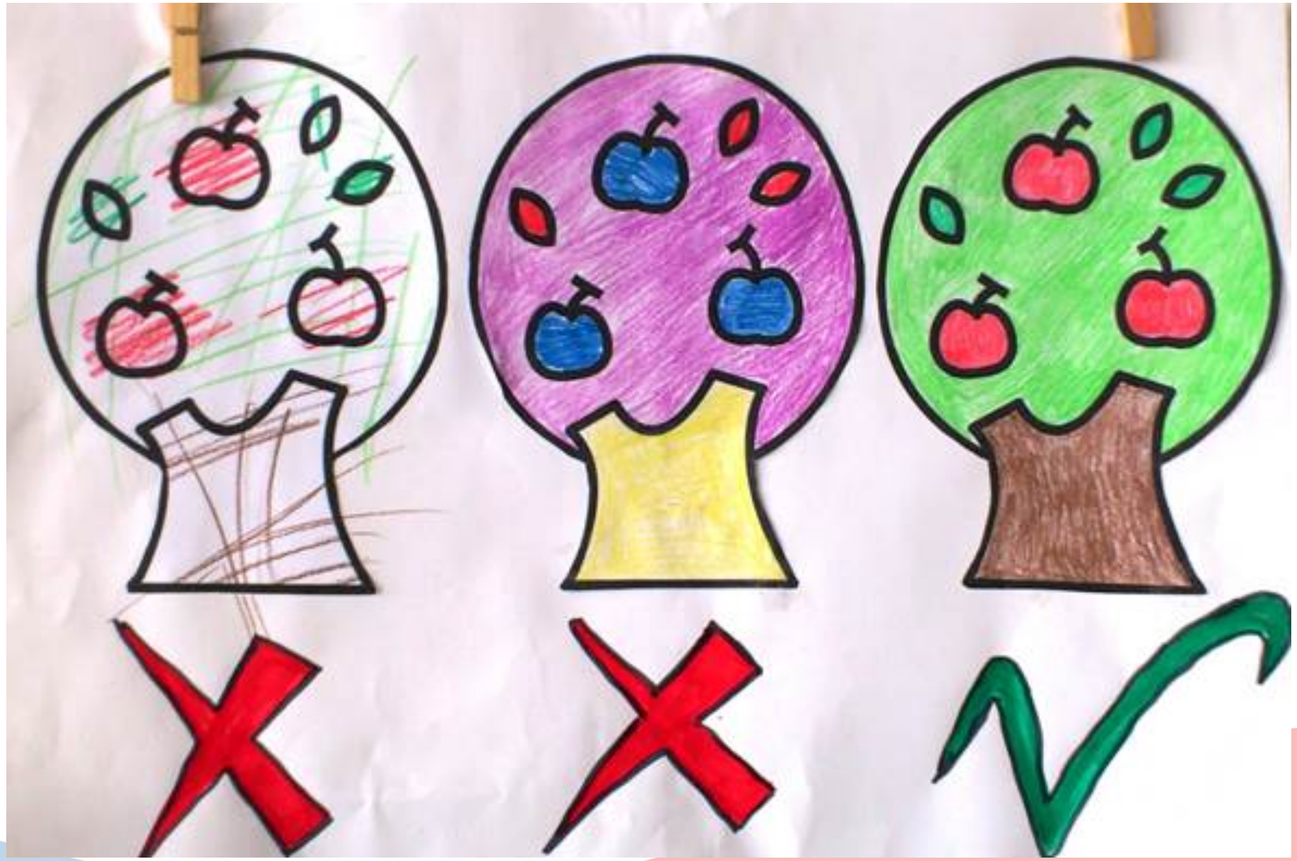

Rotsvaste overtuigingen

Bestaand paradigma; industrieel

- Vaststaand curriculum met gelijke eindtermen
- De school, de leraar, is de bron van kennis
- Leerlingen weten het (nog) niet, de leraar wel -> kennisoverdracht
- Klassen jaarlaag systeem
- Systeem gericht op het gemiddelde
- Efficiënte organisatie om grote groepen te ‘bewerken’.

Waarom innovatie?

1. Vanwege de leerling
2. Vanwege de veranderende maatschappij

Leerlingen

- Film Ted Talkx Eva (vimea.com)

Leerlingen: native digitals..

- Kennis is overal te vinden
- Infobesitas: 34 GB per dag
- Social media is flitsend -> les is saai
- Digibete docent? -> respect?

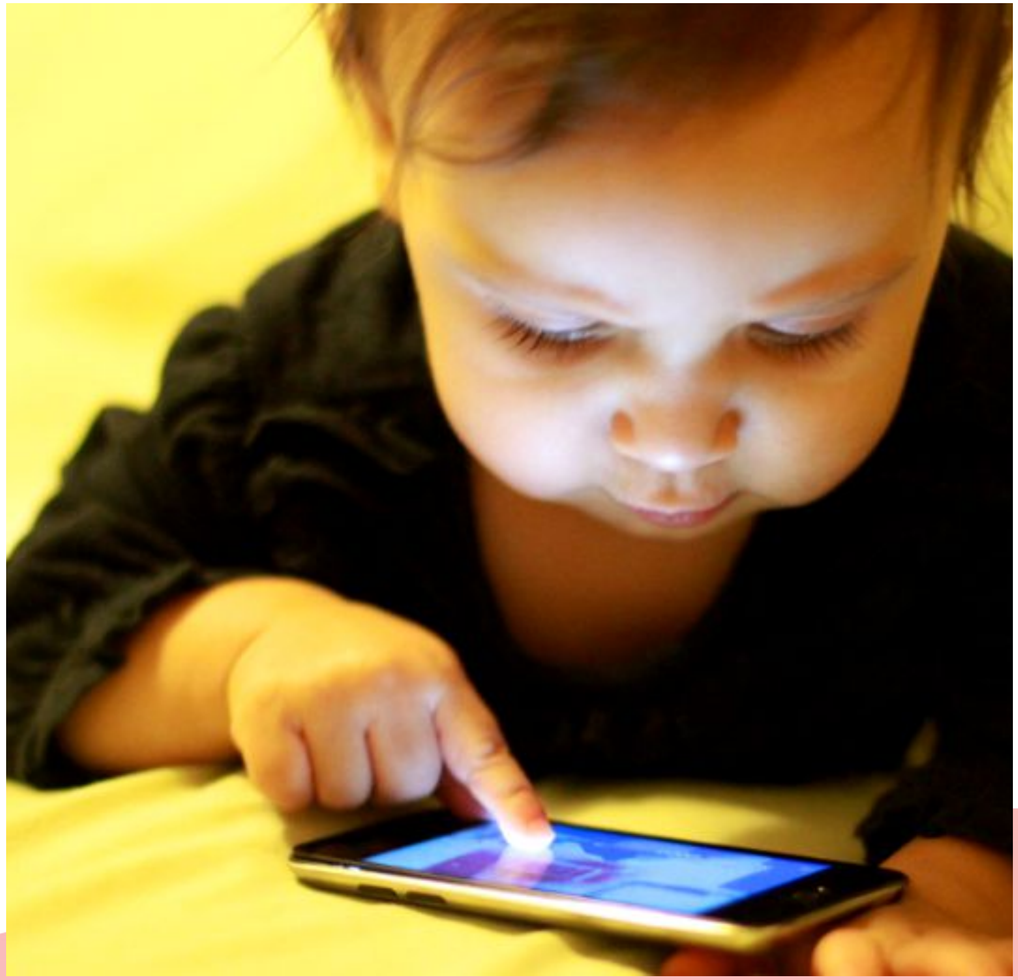

Doorbreken traditionele paradigma

- Rol van docent als kennisbron of ‘meerdere’ staat ter discussie
- Zin van ‘schools leren’ staat ter discussie

Digitale revolutie heeft effect op beroepen van toekomst

- Bouw:

- printen van bruggen, huizen

- Machines voor bestrating

Digitale revolutie heeft effect op beroepen van toekomst

- Zorg:

- Operatie robots

- Zorg robots

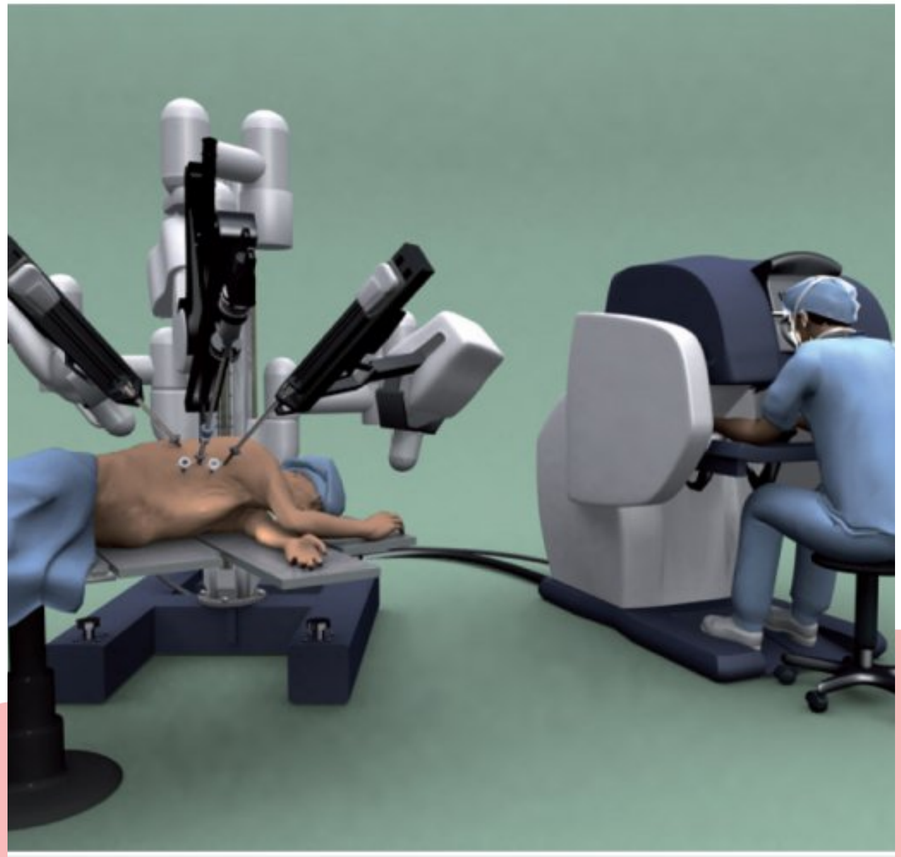

Digitale revolutie heeft effect op beroepen van toekomst

- Detailhandel en distributie

Doorbreken traditionele paradigma

- Wij leiden op voor beroepen die straks niet meer bestaan
- Maar welke beroepen zijn er straks wel???

- Welk economisch en sociaal model past bij digitale revolutie?

Betekenis voor jongeren

- ICT vaardigheden en ICT wijsheid (ICT ‘geletterdheid’)
- In kunnen springen op mogelijkheden: creativiteit, ondernemerschap, kunnen creëren.
- Snel en zelfstandig kunnen leren, om in te kunnen springen op verandering of er zelf een te creëren (kritisch denken, leven lang leren; motivatie, nieuwsgierig zijn; metacognitieve vaardigheden)
- Kunnen samenwerken en opereren in netwerken
- Zelf regulering: Zichzelf kennen, op zichzelf kunnen vertrouwen, om kunnen gaan met onzekerheid en ‘niet weten’

Onderwijs 2032

Visie op toekomstgericht onderwijs, als eerste stap op weg naar een nieuw curriculum. Inmiddels: -> curriculum.nu

- Beter evenwicht tussen: persoonsvorming, kennisontwikkeling en maatschappelijke vorming
- Kerncurriculum met meer ruimte voor eigen invulling
- Kern: NL, ENG, Rekenen, Digitale geletterdheid en Burgerschap
- Drie leerdomeinen:

1. Mens & maatschappij
2. Natuur & Technologie
3. Taal & cultuur

- Vakoverstijgende vaardigheden:

– Leervaardigheden, creëren, kritisch denken, probleemoplossend vermogen en samenwerken.

Innovatie is ‘hot’

- Scholen organiseren zichzelf om met en van elkaar te leren, zoals: Pleion scholen (platform eigentijds onderwijs): 13 scholen met innovatief concept; voorbeeld scholen + leerlabs.
- Landelijke projecten (bijv. Innovatie Impuls, leerling 2020)
- Congressen
- Nieuwe ‘industrie’ (IPON vakbeurs onderwijs en ICT)

NSO-CNA
LEIDERSCHAPSACADEMIE

Rode draad

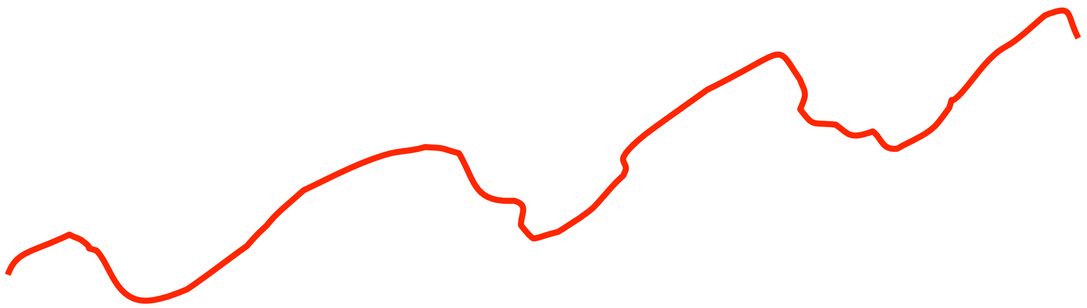

- Meer zelfsturing door leerlingen
- Maatwerk -> aandacht voor individuele leerling
- Leren leren
- Samenhangende kennis
- Toepassing van kennis
- Aandacht voor persoonlijke ontwikkeling en
- 21 ste eeuwse vaardigheden

Vraagstuk

- Veel innovaties zijn nieuwe scholen -> hoe krijg je het voor elkaar in bestaande scholen?
- Hoe kunnen we versnellen en bestaande know-how niet ‘weggooien’?
- Paradigma verschuiving is nodig, anders is het alleen een ‘nieuw jasje’

Waartoe dient onderwijs?

Volgens onderwijspedagoog & -filosoof Gert Biesta

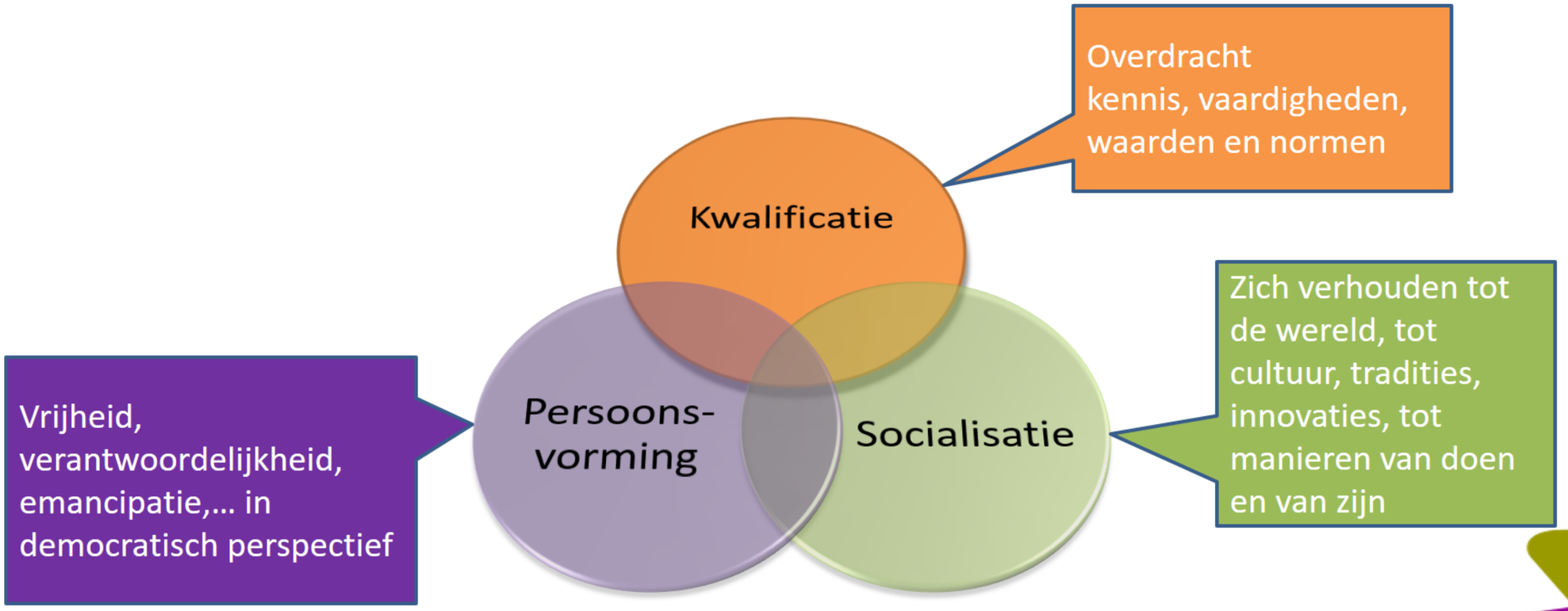

Oud en Nieuw paradigma

- Vaststaand curriculum met gelijke eindtermen
- De school, de leraar, is de bron van kennis
- Leerlingen weten het (nog) niet, de leraar wel -> kennisoverdracht
- Klassen jaarlaag systeem
- Systeem gericht op het gemiddelde
- Efficiënte organisatie om grote groepen te ‘bewerken’.

- (Klein kerncurriculum met) veel individuele vrijheid en meerdere eindniveaus
- De school is een plek waar leerlingen leren te leren
- Leerlingen zijn uniek, de leraar is hun gids om zich te helpen ontwikkelen
- Gepersonaliseerd leren en ‘stamgroepen’
- Systeem gericht op individueel talent
- Efficiënte organisatie voor individuele vorming in sociale context

5 thema’s

1. Gepersonaliseerd leren
2. Een ‘leven lang leren’
3. Rol van ICT - Leven in een digitale wereld
4. 21ste eeuwse vaardigheden – samenwerken over muren heen
5. Rol van docent

Programma

Inleidingen Gelbrich en Hans
PAUZE
Toelichting 1e kijkwijzer door Hans
1e ronde subgroepen
1e ronde ‘binnenkring’ en ‘buitenkring’
12.15 – 13.15 uur LUNCH BIJ IJGENWEIS
Toelichting 2e kijkwijzer door Hans
2e ronde subgroepen
2e ronde ‘binnenkring’ en ‘buitenkring’
PAUZE
Toelichting 3e kijkwijzer door Hans
Bespreking in 2 of 3 tallen
16.30 uur BORREL